

YMPÄRIVUOROKAUTINEN PALVELUASUMINEN

Päihde- ja riippuvuustyön erityiset palvelut

Myöntämisperusteet

Asumispalvelut ovat kuntouttavaa ja tavoitteellista palvelua työikäisille asiakkaille, jossa asiakkaan arjenhallinnan sujuminen, asumisen taitojen vahvistaminen, toimintakyvyn ylläpitäminen ja edistäminen, yhteiskuntaan osallistumisen (esim. harrastaminen, työtoiminta, kulttuuri) ja itsenäisen selviytymisen tuki ovat keskiössä. Kotiin vietävät palvelut ovat aina ensisijaisia asumispalveluihin nähden.

Kaikkia päihde- ja riippuvuustyön erityisten palvelujen asumispalveluja koskevat yleiset ja yhteiset myöntämisperusteet:

- Asiakkaan palvelutarpeeseen ei pystytä vastaamaan muun sosiaalihuoltolain mukaisen palvelun tai palveluiden yhdistelmän avulla.
- Asiakkaan asumispalvelun tarve johtuu ajankohtaisesta päihteiden ongelmakäytön tai riippuvuuskäyttäytymisen aiheuttamasta pitkäkestoisesta toimintakyvyn alenemisesta. Asunnottomuus ja/tai pelkkä päihteiden käyttö ilman pitkäaikaista toimintakyvyn alenemaa ja siitä johtuvaa asumisen tuen tarvetta ei täytä asumispalvelujen myöntämisperusteita.
- Asiakkaan asumispalvelun tarve ei johdu hoivasta, somaattisesta sairaudesta, fyysisen toimintakyvyn rajoitteesta eikä ikääntymisestä johtuvista syistä (esim. muistisairaus).

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen osalta asiakkaan on täytettävä lisäksi seuraavat myöntämisperusteet:

- Asiakas tarvitsee päihteiden ongelmakäytöstä tai riippuvuuskäyttäytymisestä johtuen intensiivistä tukea ja apua tai työntekijän läsnäoloa tai valvontaa.
- Asiakkaan tuen tarve on ympärivuorokautista, monimuotoista ja ennakoimatonta.
- Asiakkaalla on runsaasti avun ja tuen tarvetta päivittäisissä arjen taidoissa (esim. ravitsemus, hygienia, siisteys, vuorokausirytm, valvotun lääkehoidon toteuttaminen) ja hän tarvitsee paljon työntekijän ohjausta ja apua näiden toteuttamisessa.
- Asiakas tarvitsee runsaasti vahvaa psyykkistä tukea arjessa selviytymisessä.
- Asiakkaan psyykkisen sairauden oireet ovat usein säännönmukaisesti vahvasti tai toistuvasti esillä arjessa ja asiakas tarvitsee paljon "vierihoito"-tyyppistä tukea.
- Asiakkaan toimintakykyä voidaan ylläpitää ja/tai edistää ympärivuorokautisella palveluasumisella ja/tai ennaltaehkäistä raskaamman tuen ja hoidon tarvetta.
- Asiakas ei kykene fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja/tai sosiaalisen toimintakykynsä heikentymisen tai muiden syiden perusteella selviytymään nykyisessä tai ympärivuorokautista palveluasumista kevyemmässä asumismuodossa kotiin vietävien monipuolisten palvelujen, teknologisten ratkaisujen ja apuvälineiden turvin.

Päihteet sallivan ympärivuorokautisen palveluasumisen osalta asiakkaan on täytettävä lisäksi seuraavat myöntämisperusteet:

- Asiakas tarvitsee päihderiippuvuutensa vuoksi ympärivuorokautista hoitoa, tukea ja ohjausta.
- Asiakkaan päihteidenkäyttö on hallitsematonta, päivittäistä ja runsasta.
- Asiakkaan päihteiden käyttöön voi liittyä (hoitamaton) psyykkinen sairaus.
- Asiakkaan kognition taso voi olla alentunut päihteiden käytön vuoksi.

- Asiakkaan käytös voi olla impulsiivista, ennakoimatonta, kontrolloimatonta ja uhkaavaa (esim. aggressiivista).
- Asiakkaalla ei ole motivaatiota päihdesairautensa hoitoon.

Vaativan ympärivuorokautisen palveluasumisen vahvemmallalla henkilöstömitoituksella vastataan erityisen vaativaan itsetuhoisuudesta ja vaikeasta psykoottisuudesta johtuvaan palvelutarpeeseen, jotta sairaalahoito vältetään. Vaativan ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaiden käytös voi olla impulsiivista, ennakoimatonta, kontrolloimatonta ja uhkaavaa (esim. aggressiivista) ja asiakkaalla voi esiintyä voimakkaita psykoottisia oireita ja itsetuhoisuutta.